

2

únor 1966 - ročník 12

Kvasný průmysl

ODBORNÝ ČASOPIS PRO PRACOVNÍKY V KVASNÝCH PRŮMYSLECH

K některým aktuálním úkolům pivovarského a sladařského průmyslu

JOSEF TOBIÁŠ, generální ředitel, Pivovary a sladovny, oborové ředitelství, Praha.

663.4

Je jistě dobrým zvykem závěrem roku bilancovat prošlé období. Pro pivovarsko-sladařský obor byl rok 1965 zvláště důležitý, poněvadž po několikaleté roztržitésti průmyslu se vlastně tvořila nová organizační struktura a základ pro léta příští. Pro řídicí orgán oboru vyplynulo během roku 1965 několik základních úkolů:

- stanovit organizaci a systém práce oboru;
- vytvořit seriózní základ pro perspektivu oboru, a to jak ve výrobě piva a sladu, tak také ve výrobě nealkoholických nápojů;
- vytvořit a konkretizovat oděratelsko-dodavatelské vztahy, zejména na úseku investičních dodávek, dodávek našich výrobků do tržních fondů a na zahraniční trh; bylo nutno vytvořit vztah ke Státní bance československé vzhledem k novým podmínkám řízení;
- zlepšit v průměru kvalitu piva;
- splnit a překročit úkoly dané plánem na rok 1965;
- projednat a sestavit progresivní plány na rok 1966 a čtvrtý 5LP v souladu s lednovým a srpnovým zasedáním ÚV KSČ;
- připravit nové zásady řízení a plánování do podmínek pivovarsko-sladařského oboru.

Dá se říci, že většinu těchto úkolů se podařilo splnit. Byla vytvořena organizace oboru, která jistě není konečná a bude podle potřeby měněna. Zpracovali jsme řadu základních materiálů, které dávají oboru zásadní, perspektivní směr a kterých již bylo použito při stavbě čtvrtého 5LP. Podařilo se navázat vcelku dobré styky a vytvořit dobré odběratelsko-dodavatelské vztahy, i když právě na tomto úseku nás čeká značný kus práce, zejména při konkretizování našich požadavků vůči stavebním a strojírenským organizacím a vůči zahraničnímu obchodu

jako odběrateli piva a sladu. Mimořádně dobře se vyvíjí naše spolupráce se Státní bankou československou.

Podařilo se zvýšit v průměru jakost piva. Nejsme a nemůžeme být sice zdaleka spokojeni, ale rozhodně byl učiněn první kladný krok k nápravě. Plán výroby r. 1965 jsme překročili asi o 50 mil. Kčs a vyprodukovali jsme zhruba o 24 mil. Kčs zisku více, než stanovil plán, při dodržení dalších kvalitativních ukazatelů plánu. Projednali a překročili jsme směrnici plánu na rok 1966 i čtvrtý 5LP a připravili jsme projekt nových zásad řízení a plánování na podmínky pivovarsko-sladařského oboru.

Tedy jistě ne špatná bilance, uvážíme-li nepříznivé podmínky v roce 1965 pro odbyt piva i nealkoholických nápojů. Tím obtížnější totiž bylo zvládnout beze ztrát běžné zásobování, zajistit velké akce při oslavách 20. výročí osvobození, III. celostátní spartakiádu a postižené oblasti na jižním Slovensku. Náročné rovněž bylo, vzhledem k neúrodě, vykoupit potřebné množství ječmene na zajištění výroby v roce 1966.

Přesto, že za ztížených podmínek se nám podařilo zásadní úkoly v podstatě splnit, bylo by chybou, kdybychom si nebyli vědomi nedostatků. Je třeba počítat s tím, že úkoly dané plánem v roce 1966 jsou mnohem vyšší. Je plně respektována základní směrnice vlády, která v podmínkách našeho pivovarsko-sladařského výrobního oboru sleduje jako hlavní cíl — zabezpečit plynulé zásobování obyvatelstva pivem a nealkoholickými nápoji v žádaném množství, jakosti a sortimentu. Vypracování plánu předcházelo podrobný průzkum potřeb trhu na základě vývoje v letech 1934 až 1965, ověřený konzultacemi s obchodními organizacemi. Z celkového rozboru výrobních, odbytových, ale také ekonomických možností vyplynulo, že v roce 1966 vyrobíme:

sladu	315 900 t
piva	15 720 000 hl
nealkoholických nápojů	1 774 000 hl

a že ve srovnání se skutečností roku 1965 zvýšíme produktivitu práce o 2,3 % a vyprodukujeme zisku více o 8,9 %.

Tyto základní úkoly znamenají nejen důsledně zabezpečovat výrobu a její strojní i technologickou přípravu, ale přistoupit zcela vážně k řešení problémů odbytových, problémů trhu, poptávky, distribuce atd. V roce 1965 se projevily první náznaky přesycenosti trhu a pakliže úkoly ve výrobě pro r. 1966 a léta další rostou, je nanejvýš nutné se co nejdříve zabývat moderními metodami práce, zejména na úseku odbytu.

Plnění úkolů roku 1966 je základem i pro další léta pětiletého plánu. Předkládaný návrh oborového plánu na léta 1966 až 1970 vychází již z dlouhodobé koncepce oboru, vyjádřené v oborovém generelu, pro jehož tvorbu se využilo některých výsledků výzkumného úkolu — optimální velikost výrobních jednotek pivovarsko-sladařského oboru a jejich rozmístění — který prošel na jaře 1965 úspěšně oponentním řízením. Při zpracování generelu bylo hlavně využito výsledků výzkumu zaměřeného na zpřesnění prognózy vývoje spotřeby piva a na modelové výpočty optimální velikosti výrobní jednotky v odbytových podmínkách různých oblastí.

Při zpracovávání čtvrtého 5LP bylo zapotřebí vyřešit některé závažné problémy, související zejména s výrobou sladu, vyřešit nutnou úsporu pracovníků v souvislosti s investičními prostředky, které budou do oboru vloženy. K těmto problémům bude třeba se pravidelně vracet v ročních operativních plánech. Souvisejí totiž úzce s koncentrací neefektivních sladoven i pivovarů a předpokládají důsledné dodržení termínového zajištění efektivní investiční výstavby.

Pak bude možno dodržet směrnici v růstu produktivity práce o 13,3 % do r. 1970 při současném růstu výroby v jednotkách pracnosti o 8 %. Na úseku plánu výkonů a odbytu ukázal průzkum trhu, opřený o předpokládaný vývoj spotřebitelské poptávky, že celkový objem výroby piva, uvažovaný v plánu, může být v jednotlivých letech 5LP nejen zajištěn, ale i překročen a že v souvislosti s tím mohou být překročeny i hodnotové ukazatele plánu.

Vycházejíce z těchto úvah, sestavili jsme progresivní návrh čtvrtého 5LP, který počítá s růstem výroby piva v letech 1966 až 1970 o 1 mil. hl proti r. 1965 při zvýšení průměrné stupňovitosti z 9,92° na 10,1° a při růstu průměrné roční spotřeby na 1 obyvatele ze 145,9 na 152 l.

Toto tempo v základní výrobě se pochopitelně plně projeví v hodnotových ukazatelích, které v porovnání s rokem 1965 do roku 1970 vzrostou:

Výroba zboží ve VC	na 107,1 %
Dodávky do tržních fondů ve VC	na 108,4 %
Dodávky do tržních fondů v MC	na 110,7 %
Zisk celkem	na 124,2 %
Daň z obratu	na 111,7 %

Těchto několik údajů je základ, směr a cíl naší práce v příštích pěti letech.

K tomuto cíli budou směřovat všechna naše opatření na úseku výstavby, technologie, ale také opatření organizační, kádrová apod. Takto sestavené plány na léta 1966 až 1970 se budou plnit již v nových podmínkách řízení a plánování, jejichž uplatnění jsme připravili, projednali a zabezpečili k 1. 1. 1966.

Konkrétní aplikace zásad zdokonalování plánovitého řízení národního hospodářství v podmínkách pivovarsko-sladařského oboru vychází z jeho současných podmínek a z jeho základní společenské úlohy, vytyčené potravinářskému průmyslu lednovým zasedáním ÚV KSČ — zabezpečit plynulé zásobování obyvatelstva potravinářskými výrobky v požadovaném množství, sortimentu a jakosti při racionálním a efektivním hospodaření se svěřenými prostředky s optimálními hospodářskými výsledky.

V zásadách jsou vyjádřeny všechny vztahy, vyplývající z ekonomické a výrobní jednoty celé výrobní hospodářské jednotky, představované pivovarsko-sladařskými národními podniky a oborovým ředitelstvím, ke společnosti a k orgánům centrálního řízení.

Zásady promítají i názory na řízení pivovarsko-sladařských podniků z hlediska jejich specifických podmínek tak, aby při plnění základních výrobních úkolů umožňovaly maximálně využívat iniciativy pracujících podniků, s cílem dosáhnout nejefektivnějších způsobů hospodaření. Přitom jsou respektovány specifické podmínky potravinářského průmyslu, typické i pro pivovarsko-sladařský obor, spočívající ve značné závislosti na možnostech a výsledcích zemědělské produkce, na vysokém podílu materiálových nákladů, na hospodářsko-politických hlediscích, ovlivňujících cenovou tvorbu výrobků denní spotřeby apod., k nimž bylo nutno přihlídnout i při řešení základny pro podnikovou a osobní hmotnou zainteresovanost v nové soustavě řízení.

Zpracované zásady na podmínky našeho oboru je nutno chápat tak, že budou postupně zpřesněny, zejména na základě ověřených zkušeností s uplatněním nové soustavy v praxi. Je tedy třeba se na ně dívat jako na živý pracovní materiál i pro příští léta.

Shrnu jen několik málo úvah jednak z rekapitulace roční činnosti pivovarsko-sladařského oboru a jednak ve výhledu do příštích pěti let. Náročnost úkolů si jistě vynutí plné soustředění všech pracovníků našeho průmyslu, aby rok 1966, rok konání historického XIII. sjezdu Komunistické strany Československa, byl i pro československý pivovarsko-sladařský průmysl důstojným vstupem do čtvrtého 5LP.

НЕКОТОРЫЕ АКТУАЛЬНЫЕ ЗАДАЧИ ПИВОВАРЕННО-СОЛО- ДИЛЬНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ

В статье перечисляются вкратце задачи, которые было необходимо решать в 1965 году в связи с переходом пивоваренно-солодильной промышленности на новую организационную структуру. Отмечаются положительные результаты достигнутые в 1965 году. Перевыполнение плана производства составило 40 миллионов крон, а плана прибыли около 30 миллионов. Приводятся принципы, на которых был разработан прогрессивный план промышленности на четвертую пятилетку. При разработке учитывались как новейшие достижения науки и техники, так и специфика отрасли. Принятые в основу принципы будут на опыте проверяться и уточняться, сохраняя свой характер руководящего плана на период пятилетки.

ZU DEN AKTUELLEN AUFGABEN DER BRAU- UND MALZINDUSTRIE

In dem Artikel werden übersichtlich die Probleme angeführt, die in dem Jahr 1965 im Zusammenhang mit der Einführung der neuen Organisationsstruktur der Brau- und Malzindustrie gelöst werden mussten. Es werden weiter die günstigen Ergebnisse der Planerfüllung im Jahr 1965 angegeben: der Produktionsplan wurde um 40 Mill. Kčs, der Gewinnplan um 30 Mill. Kčs überschritten. In dem Artikel werden auch die Prinzipien erörtert, die bei der Ausarbeitung des Entwurfs des IV. Fünfjahrplans der Brau- und Malzindustrie appliziert wurden, sowie auch die wissenschaftlich-technischen Erkenntnisse, die bei der Planvorbereitung ausgenutzt wurden. Die im Planentwurf respektierten speziellen Bedingungen der Brau- und Malzindustrie werden charakterisiert. Die ausgearbeiteten Prinzipien können nicht als eine definitive Lösung der Organisations- und Leitungsprobleme angesehen werden; man wird sie fortlaufend aufgrund praktischer Erfahrungen korrigieren und präzisieren müssen.

SOME OUTSTANDING PROBLEMS OF BREWING AND MALTING INDUSTRIES

The article outlines several problems which had to be solved in 1965 in connection with the changing organization and structure of the brewing and malting industries in Czechoslovakia. The last year's results can be classified as very favourable. The target in production was overfulfilled by 40 million crowns, the target in profit by 30 million.

The article describes leading principles on which the plans of the two industries, elaborated for the fourth five-year plan, are based. The plans take duly into account the progress of science and technology, as also important specific features of brewing and malting industries. The approved plans will be modified and specified in detail with accumulating experience, without changing their general line.

